

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 sierpnia 2016 r.

Poz. 4272

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.417.2016 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 28 lipca 2016 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 446)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 102 XII 2016 Rady Gminy Irządze z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminu zapłaty oraz rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Irządze, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa w całości, jako niezgodnej z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.) w zw. z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Irządze określiła szczegółowe zasady, sposób i tryb umarzania, odraczania terminu zapłaty oraz rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Irządze.

Podstawę prawną przedmiotowej uchwały stanowi art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dalej jako „ustawa”, zgodnie z którym w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym, mogą być umarzone albo ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4 (ust. 1). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnione do udzielania tych ulg (ust. 2). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 (ust. 3).

Zatem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego upoważniony został do określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osoby do udzielania tych ulg. Na mocy przytoczonego przepisu organ uchwałodawczy stanowi zatem o zasadach i trybie udzielania ulg od należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jednostkom podległym.

W § 7 ust. 3 uchwały wskazano, w jakich przypadkach udzielane ulgi stanowią pomoc *de minimis* w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013. W tym miejscu wskazania wymaga art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zgodnie

z którym projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. W toku postępowania nadzorczego Wójt Gminy Irządze pismem z dnia 5 lipca 2016r. poinformował organ nadzoru, że projekt uchwały nie był przesłany do Prezesa Urzędu OKiK.

Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie uchwały przez Radę bez uprzedniego przesłania jej projektu do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów narusza wskazane powyżej przepisy ustawowe. Niewypełnienie wynikającej z ustawy procedury podjęcia uchwały stanowi istotne naruszenie prawa i skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały w całości.

Ponadto należy wskazać, że ustawodawca kształtując upoważnienie rady gminy do wydania przedmiotowej uchwały, precyzyjnie wskazał, które kwestie pozostawił regulacji jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku aktów prawa miejscowego, a taki walor posiada przedmiotowa uchwała, przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych, a w tych działaniach nie może tego upoważnienia zawęzić i przekraczać. Wydając akty będące źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP) rada musi respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu, powstrzymując się od wypełniania ich treści postanowieniami ustawy (por. wyrok NSA z dnia 28 lutego 2003r., sygn. akt I SA/Lu 882/02, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

W ocenie organu nadzoru uregulowanie § 5 i § 9 uchwały wykracza poza zakres udzielonego radzie upoważnienia. W § 5 uchwały Rada postanowiła, że należność pieniężna staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami należnymi od pierwotnego terminu wymagalności do dnia zapłaty, w przypadku gdy zostanie ustalone, że: dowody, na podstawie których organ udzielił ulgi, okazały się fałszywe, dłużnik wprowadził organ w błąd co do okoliczności uzasadniających udzielenie ulgi, dłużnik nie dotrzymał terminu płatności odroczonej spłaty należności pieniężnej bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie została rozłożona spłata należności pieniężnej.

Zdaniem organu nadzoru to ustawodawca w Kodeksie cywilnym rozstrzyga, co stanowi wadę oświadczenia woli, wpływającą na jego skuteczność prawną, a także o możliwości uchylecia się od jego skutków prawnych. Przepisy od art. 82 do art. 88 Kodeksu mają zastosowanie do wszystkich czynności prawnych z zakresu prawa cywilnego, a ich stosowanie mogłoby być wyłączone mocą przepisów szczególnych. Ustawa o finansach publicznych takich regulacji o szczególnym charakterze w stosunku do norm kodeksowych nie zawiera. W związku z powyższym w odniesieniu do składanych przez Gminę oświadczeń woli stosuje się wyłącznie przepisy Kodeksu cywilnego.

W § 9 uchwały Rada postanowiła, że Wójt składa Radzie Gminy sprawozdanie dotyczące zakresu umorzonych należności oraz udzielonych ulg(...). Zdaniem organu nadzoru, norma art. 59 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych nie daje Radzie kompetencji do nakładania określonych obowiązków na organ wykonawczy gminy, w tym obowiązków sprawozdawczych.

Nie ulega zatem wątpliwości, że regulacje zawarte w § 5 i § 9 uchwały wykraczają poza przyznaną Radzie Gminy kompetencję, ograniczającą się wyłącznie do określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 2 ustawy. Działanie takie stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą legalizmu, wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a także art. 94 Konstytucji RP, w oparciu o który organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz